

La signifoj de Moncada: kiam malvenkoj i?as venkoj

En la orienta urbo nomata Santiago de Kubo situas la iama milita Kazerno Moncada. Santiago de Kubo, kiu festas sian 505-an jubileon dum tiuj ?i tagoj, estas la ?efurbo de la samnoma orienta provinco. ?i eniris la historion de post la sturmo farita de junulgrupo komandita de Fidel Castro la 26-an de julio 1953, kun la celo kapti ?ian armilaron kaj poste ekigi la batalon kontra? la diktatora re?imo de Fulgencio Batista sur la montaro.

Aliflanke, en simila kazerno milita en la najbara urbo Bayamo estis la kazerno Carlos Manuel de Céspedes, kaj amba? militaj agoj efektivi?is samtempe por pli fortigi la ribeleman celon kiu markis renverson de la status quo de la insulo kaj signis la vojon al la sendependigaj bataloj kies precedentoj estis en la sendependiga milito organizita de Marti en la anta?a jarcento.

Indas memori ke ?uste en tiu jaro oni oma?is la centjari?on de la nacia apostolo de Kubo, José Martí; la gejunuloj komanditaj de Fidel taksis la iniciaton kiel intelekta sekvo de la sendependigaj bataloj de la kubaj anta?uloj kiel Martí kaj la generalo Antonio Maceo en la dekna?a jarcento.

La militaj sturmoj estis fiaska kaj multaj junuloj estis enkarcerigitaj kaj tie mortigitaj post suferi torturojn. La aliaj estis forsenditaj al malliberejo en la okcidento de la lando, sude de Havano en la konata Insulo de Pinos, kie funkciis la triste konata Modela Kardero. Post dujara mallibereco kaj populaj premoj, ili estas liberigitaj, nome Fidel Castro kaj liaj kunuloj, kiuj devis ekzili?i en Meksiko.

Spite al la malvenko milita, tiu ĉi agado montris al la mondo, kaj precipe al la kubanoj, la realon de la reĝimo de Fulgencio Batista, kiu regis la landon danke al milita puĉo kaj restis ĉi tie 1958, kiam la nova armeo ribelema de Fidel forpelis la armeon de Batista, kiu estis siatempe unu el la plej bone ekipitaj kaj modernaj, subtenitaj de Usono.

La sturmo al la kazerno Mocada, estis turnopunkto en la historio de Kubo. Ĝi markis la komencon de la milito por la nacia liberigo, kiu finiĝis la unuan de januaro 1959.

Post la venko revolucia la 1-an de januaro 1959, la milita kazerno kapitulacis fronte al la Ribela Armeo gvidita de Fidel Castro. La 28-an de januaro 1960 la kazerno Moncada transformiĝas en Lernejan Urbon.

Ĝiujare oni festas la nacian tagon de ribelemo per diversaj publikaj aranĝoj kaj omaĵoj al la mortintoj. Sed la nuna jaro, kaŝze de la pandemio de la Covid-19, la registaro decidis ne okazigi publikajn mitingojn nek festojn por eviti tumultojn kaj eblajn kontaktojn de la malsano.

Tamen, oni celebros ĉin alimaniere. La retejoj sociaj kaj virtualaj aranĝoj festos ĉin kun la spirito venki la malfacilaĵojn defie prezentatajn de la nuna pandemia epoko.

<https://www.radiohc.cu/eo/especiales/exclusivas/229669-la-signifoj-de-moncada-kiam-malvenkoj-igas-venkoj>

Radio Habana Cuba